

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-02-

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO TEIKIMO

Teikiame Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju² skirsniu įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projekto tikslas – užtikrinti 2019 m. liepos 2 d. Hagos konvencijos dėl užsienio teismų sprendimų civiliniais arba komerciniais klausimais pripažinimo ir vykdymo (toliau – Konvencija), inkorporavimą į Lietuvos nacionalinės teisės sistemą. Taip pat siekiama užtikrinti, kad visos tarptautinio pobūdžio bylos dėl sprendimų pripažinimo ir vykdymo civiliniuose santykiuose, nepriklausomai nuo to, ar jos susijusios su Europos Sąjungos valstybe nare, ar su prie Konvencijos prisijungusia trečiąja šalimi, būtų nagrinėjamos pagal vienodas nacionalines procedūras.

Konkrečios Įstatymo projekte nustatytos teisinio reguliavimo priemonės apibūdinamos ir jas pagrindžiantys argumentai nurodyti kartu su Įstatymo projektu pateiktame Įstatymo projekto aiškinamajame rašte. Svarbiausią su Įstatymo projektu susijusią informaciją pateikiame lentelėje.

I. Sprendžiama problema	Konvencijai įsigaliojus Europos Sąjungos atžvilgiu, ji taps privaloma ir Lietuvos Respublikai, todėl reikalinga tinkamai įgyvendinti Konvenciją nacionalinėmis priemonėmis ir taip sudaryti prielaidas Konvencijos tinkamam taikymui Lietuvoje.
II. Siūlomos priemonės	<p>Įstatymo projektu siūloma papildyti Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymą (toliau – Įstatymas), kuriame numatyta Europos Sąjungos teisės aktų ir tarptautinių konvencijų įgyvendinimo tvarka. Konvencija yra daugiašalė tarptautinė sutartis, taikoma tiesiogiai, todėl nacionalinės įgyvendinimo priemonės reikalingos tik dėl Konvencijos nuostatų, nukreipiančių į valstybės Konvencijos dalyvės nacionalinę teisę ar procedūras. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projekte siūloma nustatyti prašymų pagal Konvenciją pateikimo ir nagrinėjimo Lietuvoje tvarką.</p> <p>Įstatymo 4⁴ straipsnio 1 dalyje siūloma nustatyti, kad prašymus dėl teismo sprendimų pripažinimo ir (ar) vykdymo pagal Konvencijos 12</p>

	<p>straipsnį nagrinėja Lietuvos apeliacinis teismas.</p> <p>Įstatymo 4⁴ straipsnio 2 dalyje siūloma nustatyti, kad šie prašymai būtų nagrinėjami <i>mutatis mutandis</i> taikant Įstatymo 4 straipsnio 4, 5 ir 6 dalių nuostatas.</p> <p>Įstatymo 4⁴ straipsnio 3 dalyje siūloma nustatyti, kad pagal šio straipsnio nuostatas taip pat pripažįstami ir vykdomi Konvencijos 11 straipsnyje numatyti teisminiai susitarimai.</p>
III. Priemonių kaštai	Įstatymui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Naujos teisinio reguliavimo nuostatos sudarys prielaidas tinkamam Konvencijos nuostatų taikymui praktikoje, užtikrins aiškumą ir sistemiškumą, pripažįstant ir vykdant užsienio valstybėse priimtus teismo sprendimus. Tinkamas Konvencijos įgyvendinimas užtikrins teisę kreiptis į teismą, sumažins tarpvalstybinio bylinėjimosi riziką ir išlaidas, sudarys palankesnes sąlygas tarptautinei prekybai, investicijoms ir judumui.

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

Įstatymo projektu įgyvendinamas Sprendimas (ES) 2022/1206 ir Konvencija.

Įstatymų projektu iš esmės nėra keičiamas esamas teisinis reguliavimas ar reglamentuojami iki šiol nereglamentuoti santykiai, projektas nėra įtrauktas į prioritetinių teisėkūros iniciatyvų sąrašą, todėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 276 „000“, 4 punktu, neatliekamas.

Remdamiesi tuo, kad Įstatymo projektu siūlomas teisėkūros sprendimas yra procedūrinio pobūdžio, jo pagrįstumas duomenimis nevertinamas.

Įstatymo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Dėl Įstatymo projekto konsultuotasi su visuomene, paskelbus įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Pastabų ar pasiūlymų negauta.

Įstatymo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Teisėjų tarybai, Nacionalinei teismų administracijai, Lietuvos apeliaciniui teismui, Lietuvos advokatūrai. Derinimo išvadą nustatytais terminais pateikė tik Teisėjų taryba, į kurios pasiūlymą patikslinti Įstatymo projekto aiškinamąjį raštą, atsižvelgta. Pastabų ar pasiūlymų dėl Įstatymo projekto negauta, todėl Derinimo pažyma neteikiama.

Įstatymo projektą parengė Teisingumo ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo ir žmogaus teisių politikos grupė (vadovė Aistė Mikočiūnienė, tel. 8611 27135, el. p.

aiste.mikociuniene@tm.lt; Įstatymo projekto tiesioginė rengėja – Gintarė Bustaevienė, tel. 8671 15453, el. p. gintare.bustaeviene@tm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 1 lapas;
2. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas;
3. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 5 lapai;
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas;
5. Sprendimo (ES) 2022/1206 atitikties lentelė, 2 lapai.
6. Teisėjų tarybos derinimo išvada, 2 lapai.

Teisingumo ministrė
Dobrowolska

Ewelina